

§ 100

Dnr 2024/00224

Remiss gällande stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner (Ds 2024:10)

Kommunstyrelsens beslut

Remissvaret godkänns och överlämnas till Finansdepartementet.

Ärendebeskrivning

Finansdepartementet har översänt remissen ”Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner (Ds 2024:10) med diarienummer Fi2024/01177 för yttrande. Remissvaret ska vara Finansdepartementet tillhanda senast 20 september 2024. Förslaget har behandlats.

Remissyttrande

Smedjebackens kommun har tagit del av remissen ”Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner” och lämnar följande remissyttrande. Förslaget syftar till att stärka skyddet för vissa förtroendevalda och innebär en skyldighet för kommuner och regioner att förebygga att kommunal- och regionråd utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld. Enligt förslaget ska kommuner och regioner förvissa sig om att en sådan förtroendevald har den utbildning som behövs och vet vad han eller hon behöver göra för att undgå riskerna för hot och våld. Förslaget motsvarar det ansvar som kommuner i dag har för arbetstagare enligt arbetsmiljöregelverket.

Hot och våld mot förtroendevalda är systemhotande och riskerar i förlängningen både att undergräva demokratin och medföra allvarliga konsekvenser för den som drabbas. Det är därför välkommet att ansvaret för förtroendevaldas trygghet och säkerhet i det demokratiska uppdraget stärks. Det är viktigt att alla förtroendevalda kan fullgöra sina uppdrag under trygga och säkra förhållanden. Förslaget borde därför inkludera förebyggande åtgärder som stärker säkerheten för alla förtroendevalda och inte bara kommunalråd och regionråd.

När staten överför uppgifter på kommunerna som medför ökade kommunala kostnader, som i det här fallet för introduktion, utbildning och uppföljning, behöver det regleras utifrån den kommunala finansieringsprincipen. Det är bra att utredningen tar upp frågan och föreslår en kompensation till kommunerna för kostnadsökningen. Ersättningen är dock beräknad till totalt 6 miljoner kronor till samtliga kommuner och regioner, vilket inte torde motsvara den faktiska kostnadsökningen. Nivån behöver vara rimlig. Ersättningen behöver även fördelas utifrån beräknad arbetsinsats och inte

Kommunstyrelsen

utifrån kommunens storlek/invånarantal annars blir inte mindre kommuner tillräckligt kompenserade för kostnadsökningen.

I promemorian föreslås att intern kontroll ska användas för att förebygga fel och oegentligheter i den kommunala verksamheten, som välfärdsbrottslighet och korruption. Förslaget utgår från befintliga förutsättningar och processer. Redan idag är intern kontroll ett viktigt redskap för att minimera olika risker och frågan är vad den ytterligare regleringen tillför i sak. Den statliga detaljregleringen är stor och en risk, som behöver lyftas fram, är att förslaget kan leda till att kommunernas administrativa uppgifter ökar ytterligare, det vore olyckligt.

Enligt utredningen bedöms inte förslaget rörande intern kontroll få några ekonomiska konsekvenser, men om det är en mer omfattande intern kontroll som avses, då behövs mer resurser för att uppfylla lagförslagets krav och sålunda behöver statliga medel tillskjutas för att finansiera den ökade statliga styrningen på området utifrån den kommunala finansieringsprincipen.

Slutligen är det en stor risk att den statliga detaljstyrningen ökar på bekostnad av det kommunala självstyret, att statliga uppgifter läggs över på kommunerna samt att den administrativa byråkratin ökar utifrån statliga beslut utan att det ger nytta för medborgarna. Det är en felaktig väg att gå.

Kommunen har i övrigt inget att erinra mot förslaget.

Beslutsunderlag

Kommunchefens tjänsteskrivelse

Remiss: Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner, DS 2024:10

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-08-27 § 94